

sage ved Tangeværket, men også ved Silkeborg Papirfabrik og Vilholt Mølle, så naturgenopretningen af Gudenåen kan gøres færdig. Og dette er netop baggrunden for SF's forslag, B 17, som vi behandler i dag.

Tiden rinder ud for Tangeværkets tilladelse til at tage vand fra Gudenåen til elproduktion. Tilladelsen udløber den 8. januar 2001, efter 80 års forløb. Dengang var man villig til at ofre gårde for at få lys i pæren, det var det centrale, men nu melder sig jo selvfølgelig spørgsmålet: Skal Tangeværket fortsat producere el, eller skal naturgenopretning af Gudenåen prioriteres højere?

I SF er vi ikke i tvivl. I den sammenhæng vil vi prioritere naturværdierne højere end el fra vandkraft. Elproduktionen kan jo sådan set også meget let erstattes af vindkraft. Så elproduktionen på Tangeværket skal altså være underordnet hensynet til naturgenopretning af Gudenåen, men Tange Sø skal fortsat bestå, da der knytter sig store rekreative værdier og interesser til den 80 år gamle kunstige sø. Derfor fremsatte jeg et forslag om naturgenopretning i Gudenåen i Folketinget den 26. maj i år, og det er så det, vi i øvrigt behandler i dag. Det er en genfremsættelse.

Miljø- og energiministeren sendte jo i slutningen af juni et forslag til lov om ophævelse af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen til høring, men det forslag er heldigvis ikke fremsat. Det er et nyt, vi behandler her i dag, og det er jeg meget tilfreds med, og det tror jeg at der er mange, der er.

Det er jo sådan, at det nye forslag, der ligger her, beskæftiger sig med to løsningsmuligheder for en passagemulighed ved Tangeværket. Det er efter vores opfattelse i SF ikke tilstrækkeligt. Vi vil have et bredere beslutningsgrundlag, og udgangspunktet må være, at man skal skaffe fisk og faunapassage, og det er jo i øvrigt også et synspunkt, som er kommet ind bl.a. fra Århus Amtsråd i deres høringssvar. Så det er bl.a. et af de kritikpunkter, vi har i forhold til L 10, og derudover er 2 år jo meget, meget lang tid at forlænge koncessionen. Vi så gerne, at det var 1 år.

Men jeg vil også gerne her sige tak til miljø- og energiministeren for svaret på SF's forslag her. Jeg oplevede det som en imødekommelse og en forståelse for, at der måtte være nogle muligheder for at arbejde de to forslag sammen, og det, at der er den overordnede målsætning

om at fjerne spærringer fra 1993, er jo i og for sig noget at bygge videre på.

Det er jo netop også den sag, som amtsrådene, som samarbejder i Gudenåkomiteen, har taget udgangspunkt i og har arbejdet med gennem mange år, og så har man jo også forberedt tingene. Man kan sige, at der jo er gennemført en række fjernelser og spærringer, og dem har jeg allerede nævnt. Her for nylig er spærringen ved Ry Mølle jo også klaret, men man har hele tiden været meget optaget af, at man for den store, store spærring ved Tangeværket skulle finde en god løsning, for ellers fik man jo ikke rigtig gevinst på de andre steder og for Gudenåen som helhed.

Jeg var også meget glad for at høre, at der faktisk var et tilsagn om, at man nok kunne bygge videre på den strategi og indarbejde de tanker, som ligger i SF's forslag, og i øvrigt også, at staten jo i denne sammenhæng vil leve op til sit ansvar og dermed også være med til at finansiere en kommende løsning ved Tangeværket og vel også de andre steder. Så det synes jeg var meget opmuntrende, og jeg ser selvfølgelig frem til det arbejde i udvalget.

Men jeg har nogle bemærkninger i øvrigt til lovforslag nr. L 10, og dem er jeg nødt til at komme med, når vi jo behandler dem i en sammenhæng. I forhold til beslutningsgrundlaget har jeg nævnt det, men der er et andet spørgsmål, der melder sig. Det er nemlig, at det af L 10 fremgår, at det kan komme på tale, at man skal lave en bygningsfredning af Tangeværket. Det er jo et spørgsmål, som kan komme meget på tværs af hensigterne og ønskerne om at lave en naturgenopretning.

Derfor vil jeg gerne spørge miljø- og energiministeren, hvordan man skal forstå de bemærkninger. Kan vi sige, at det er stillet i bero? Der er de tanker og planer, men det er altså ikke nogen, som kan blive iværksat, sideløbende med at man arbejder på et beslutningsgrundlag for naturgenopretning af Gudenåen. Det synes jeg er meget vigtigt at få afklaret, fordi vi ved med fredningssager, at de jo kan rejses, og så kan de være hindrende for, at man kan gennemføre andre forhold, og det ville jo være kedeligt, at de sådan kom på tværs af de gode hensigter. Jeg hører, at der er meget, meget stor interesse for her i Folketinget, at vi netop får lavet den naturgenopretning af Gudenåen færdig.

Så det vil være mine bemærkninger her i første omgang. Jeg vender senere tilbage.